

Winter 2026

HET STEENUILTJE

SEIZOENSBLOED IVN MUNSTERGELEENSITTARD

Contributie
Vispassage Geleenbeek

BELEEF DE NATUUR!

Mededelingen van het bestuur

Geachte leden en donateurs,
Namens het bestuur nodig ik u uit voor het bijwonen van de **Algemene Ledenvergadering** (jaarvergadering 2026) die gehouden wordt op dinsdag 17 maart 2026 in het Scoutinghuis, Geldakkerstraat 2, 6151 BX Munstergeleen. Aanvang: 19.00 uur.
Het programma voor die avond ziet er als volgt uit:

19.00 u	Inloop met koffie en vlaai
19.30 u	Algemene Ledenvergadering IVN MunsterGeleenSittard
20.15 u	Pauze
20.30 u	Quiz door Lex Vlieks

Onderstaand de agendapunten voor de Algemene Ledenvergadering (ALV 2026):

Opening

Mededelingen en vaststellen van de agenda
Notulen van de ALV d.d. 18 februari 2025
Jaarverslag 2025 van het bestuur
Financieel Jaarverslag 2025, staat van baten en lasten
Kascontrole commissie: bevindingen van de heren J. Weerts en F. Vroomen
Mededelingen vanuit de werkgroepen
Rooster van aan- en aftredende bestuursleden
Rondvraag
Sluiting

Het bestuur rekent op uw aanwezigheid.
Ilona Schmeets, voorzitter

Contributie

IVN-lid: € 25 contributie automatische incasso, lid IVN-landelijk en MGS. U krijgt 4 x Mens en Natuur en 4x het Steenuiltje.
Donateur: € 12,50 contributie, u bent donateur van IVN MGS, U krijgt 4 x het Steenuiltje. Graag uw donaties op rekening IVN Munstergeleen NL80RA-BO0135007968 met dank voor uw steun.

Extra is het abonnement op de Natuurgids. (8x per jaar). Dit wordt vanaf 1-01-2026 rechtstreeks en niet meer via de rekening van IVN MunsterGeleenSittard verrekend.

Wij hebben van de **Rabobank Clubactie** een bedrag van €682,51 mogen ontvangen. Hiervoor dank aan alle stemmers.

Geachte abonnee op De Natuurgids,

U heeft via IVN Munstergeleen een collectief abonnement gehad op De Natuurgids.
Naar we vernomen hebben van het bestuur, penningmeester Josette Janssen, wordt het collectief abonnement via het IVN in 2026 beëindigd.

U heeft het abonnementsgeld betaald tot 31-12-2025. Het jaar 2025 is bijna voorbij. Ik hoop dat u weer met plezier De Natuurgids heeft gelezen, en genoten heeft

van de wandelingen door onze prachtige landschappen. Als u De Natuurgids toch wilt blijven ontvangen kan dat. We kunnen u de volgende 8 editie, van jaar 2026, aanbieden voor € 25,00.

We verzoeken u dan vriendelijk het abonnementsgeld vóór 7 januari 2026 over te maken, en vergeet vooral niet uw abonneenummer of postcode en huisnummer te vermelden, dat maakt de verwerking van de betalingen gemakkelijker en ontstaan er geen misverstanden.

Overmaken op:

IBAN: NL87 INGB 0001 9757 99
t.n.v.: STICHTING DE NATUURGIDS, Stein

onder vermelding van uw abonneenummer: FD «abnummer» 2026

Het abonneenummer staat ook vermeld op het adreslabel. Of uw postcode en huisnummer.

Als u geen gebruik wenst te maken van dit aanbod, geef dat dan ook door, graag vóór 28 december 2025, per post of liefst per e-mail.

We zouden het op prijs stellen als u toch abonnee wilt blijven.

Wij danken u voor uw steun aan De Natuurgids. Mede namens de vele vrijwilligers die De Natuurgids mogelijk maken, wensen wij u een gelukkig en voorspoedig en gezond 2026.

Jan Janssen, abonnementenadministratie

VACATURE Secretaris en algemeen bestuurslid IVN MunsterGeleenSittard.

Wij zijn op zoek naar twee of drie mensen die interesse hebben in een bestuursfunctie (vrijwilligersfunctie!) binnen onze groene en bloeiende vereniging. Heb jij affiniteit met natuur én bestuur en heb jij een paar uurtjes per maand over? Dan zijn wij op zoek naar jou!

Wat vragen wij?

- Passie voor natuur.
- Interesse in organiseren en/of (be)sturen van een prachtige afdeling.
- Affiniteit om binnen een klein team te werken.
- Maximaal 1x per 10 weken een avond vergaderen
- Ervaring is niet vereist, wel zijn wij op zoek naar een persoon die accuraat kan werken, communicatief vaardig is en de Nederlandse taal goed beheerst (voor de functie van secretaris).

Wat bieden wij:

- Een leuk team van enthousiaste vrijwilligers.
- Een uitdagende en interessante afdeling om aan te sturen.

Ben jij of ken jij iemand met interesse voor een functie binnen het bestuur? Neem dan contact op met Ilona Schmeets, voorzitter van IVN MunsterGeleenSittard, e-mail: i.schmeets@me.com

Het delen van dit bericht wordt erg gewaardeerd!

HET STEENUILTJE

Voorwoord

Bezinning aan het einde van het jaar

Nu het jaar ten einde loopt, kijkt het bestuur met voldoening terug op een periode waarin opnieuw bijzonder veel is gerealiseerd. Dankzij de inzet van onze vrijwilligers, werkgroepen en betrokken leden konden tal van activiteiten doorgang vinden waarbij we kinderen en volwassenen lieten beleven hoe leuk, gezond én belangrijk natuur is.

In de heemtuin zijn flink de handen uit de mouwen gestoken. De vijver heeft een grondig herstel ondergaan, wat niet alleen ten goede komt aan flora en fauna, maar ook aan de uitstraling en ecologische waarde van dit unieke stukje groen. Daarnaast is er fors snoeiwerk verricht, waardoor de heemtuin weer lucht en ruimte heeft gekregen en beter voorbereid is op de komende seizoenen.

Ook op het gebied van educatie was het een bijzonder actief jaar. Scholen en de jeugdwerkgroep organiseerden talrijke activiteiten, waarbij kinderen en jongeren spelenderwijs kennismaakten met de natuur. Een mooie nieuwe ontwikkeling was de start van een natuuroudercursus, waarmee ook (groot)ouders actief worden betrokken bij natuureducatie – een waardevolle uitbreiding van ons aanbod.

De werkgroep Ruimtelijke Ordening heeft haar visie gegeven op de recent gepubliceerde Groenagenda en daarmee een belangrijke bijdrage geleverd aan het maatschappelijk debat over de toekomst van het groen in onze regio. In dit nummer beschrijft Kees Blankers meer details hierover en licht hij de inhoud en betekenis van deze visie verder toe.

Vooruitkijkend naar het komende jaar zijn er eveneens mooie ontwikkelingen. De Natuurgidsenopleiding van de Westelijke Mijnstreek gaat van start, waarbij zich vanuit onze afdeling negen cursisten hebben aangemeld. Wij wensen hun veel plezier, inspiratie en succes bij deze waardevolle opleiding.

Tegelijk betekent het nieuwe jaar ook verandering. Onze secretaris Henk Peeters zal zijn functie neerleggen. Wij zijn hem zeer dankbaar voor zijn inzet.

Met trots kijken wij terug op wat samen is bereikt, en met vertrouwen vooruit naar wat komen gaat. Wij danken iedereen die zich heeft ingezet voor IVN en hopen ook komend jaar weer op jullie betrokkenheid te mogen rekenen. Graag willen we als bestuur samen met jullie het nieuwe jaar inluiden tijdens een nieuwjaarsborrel op 3 januari a.s. in onze Heemtuin van 10.00 – 12.00 uur.

Het bestuur wenst jullie prettige feestdagen en een groen, gezond en inspirerend nieuw jaar.

Ilona Schmeets, voorzitter

Inhoud

- 2 Mededelingen van het bestuur
- 3 Voorwoord
- 4 Natuurouder/Aangenaam verrast
- 5 Stiltewandeling/Prei uit de heemtuin
- 6-7 Vispassage Geleenbeek
- 8-11 Foto-reportage
- 12 Column Jolanda van der Zijden/Tuinman Sittard
- 13 Maatschappelijke stage
- 14 Columns Jan Daanen/Jan Wassenberg
- 15 Activiteiten 1e kwartaal/Groenagenda
- 16 Workshop Natuurouder/Gezocht: vrijwilligers

Colofon

Het Steenuiltje is het verenigingsblad van IVN MunstergeleenSittard en verschijnt 4x per jaar.

Foto voorpagina: Anne Geeraets.

SPOED: hulp gevraagd!

Vrijwilliger voor communicatie ondersteuning t.b.v. Natuurouder workshop jan-april 2026.

- versturen van publicatie materiaal
- verzamelen aanmeldingen
- email correspondentie met cursisten
- verzorgen van benodigde materialen (vraag- en opdrachtformulieren, presentielijst etc.)

Dit is een afgerond project met een maximale tijdbesteding van 4 uur per maand.

Natuurrouder

In het voorjaar van 2025 werd er door de scholenwerkgroep een workshop Natuurrouder gegeven. Ik heb mij enthousiast opgegeven als deelnemer. Ik vind het leuk om te helpen bij de natuurlessen die door het IVN op basisscholen en in de heemtuin worden gegeven.

De workshop bestond uit 2 ochtenden in de heemtuin (theorie en praktijk) een meeloop-activiteit in de praktijk en een evaluatie ochtend in september.

Ceciel Visser en Hannie Musson waren onze gidsen in dit interessante avontuur. Met veel ervaring en nog meer enthousiasme bereiden zij ons voor op het begeleiden van kinderen bij het ontdekken van de natuur. De ochtenden waren speels en ontspannen. De sfeer was erg leuk en wat is het fijn om je te verplaatsen in de belevingswereld van kinderen.

We spraken onze zintuigen aan, deden opdrachten en keken naar onszelf. Wat ervaar ik, hoe reageer ik en wat doe ik?

Kind en natuur

Natuurlijk kwamen er ook pedagogische aspecten aan de orde aan de hand van het IVN boek Kind en Natuur. Een aanrader voor iedereen die groepjes kinderen wil begeleiden.

Ik heb genoten van deze introductie workshop. Hannie en Ceciel, "superleuk, bedankt" en ik hoop dat jullie dit volgend jaar weer aanbieden.

Marion Barten

Dankjewel Marion. En dat gaan we doen; in 2026 komt er een tweede workshop op locatie in de heemtuin van 9.00 uur tot 11.30 uur. Jonge kinderen doen verwonderen over wat er in de natuur te vinden is is ons doel. We starten 15/4 en de tweede ochtend is 6/5. Het vervolg plannen we in samspraak met de deelnemers.

Stilteoefening

Aangenaam verrast

Op een heerlijke koele zonnige wandeldag waren we zo wat halverwege toen we een pad van 600 meter moesten volgen. Het fijne van zo'n lang stuk doorlopen is dat je routebeschrijving even in een broekzak kan.

Het pad was recent opnieuw voorzien van een splitlaag. Aan de linkerkant van ons liep het stevig bergaf met beplanting van dennebomen en kleine struikjes, aan de rechterkant waren akkers. Het mooie was dat aan beide zijanten van het pad ouderwetse bermbegroeiing was. Aangezien ons hondje hier los mocht lopen liep die, zoals gebruikelijk, een stukje voor ons uit.

Omdat onze viervoeter plots bleef staan en de oren spitste werden wij erop geattendeerd dat op ca 50 mtr aan de rechterkant in de berm iets bewoog. In eerste instantie dachten we aan een vogel die naar voer aan het zoeken was. We zagen "iets" bruins met een donkere kop.

Hermelijn met een muis

Toen vrouwlief met de verrekijker keek zag ze dat het een klein bruinachtig diertje was met een mol of muis in de bek. Onze viervoeter was inmiddels aangelijnd en bleef netjes en rustig zitten. We waren aangenaam verrast toen het in de bermrand onze kant op kwam gelopen. Op een vijftal meter voor ons stak hij recht het pad over, keek even naar ons als of het wilde zeggen "Wat mot je" en was ook gelijk verdwenen in de bossage aan de linkerkant. De tijd dat hij ons even aankeek was net voldoende voor een foto. Thuis de foto goed bekeken, zagen we dat we een hermelijn met een muis in zijn bekje hadden gezien.

Hermelijn (*Mustela erminea*) leeft in Europa, waar zijn verspreidingsgebied wordt beperkt door de Pyreneeën, Alpen en Karpaten. In de Alpen te vinden tot 3000 m hoogte. Houdt zich zowel op droge als vochtige plaatsen op, in steppen of bossen, of ook in tuinen in de buurt van menselijke behuizing. Is in de zomer roodbruin in de winter geheel wit met een zwarte staartpunt. Het wijfje werpt 3-7 jongen. Klimt uitstekend en kan ook zwemmen. Voedt zich met kleine knagers, vogels en soms ongewervelde dieren en vruchten. Hij wordt 5-10 jaar oud.

Wederom aangenaam verrast.

Pie Cilissen

Stiltewandeling

De stiltewandeling, eindigend met een klankschalenconcert, werd bij mijn weten langer dan 15 jaar geleden voor het eerst georganiseerd. Het was voor mij destijds een indrukwekkende ervaring. Rose Debats wist met haar klankschalen een speciaal accent te geven door de wandelaars bij de nadering van de heemtuin muzikaal te verwelkomen en vervolgens te trakteren op een waaier van geluiden die lichaam en ziel streelden.

Bijzondere ervaring

Twee jaar geleden was de laatste stiltewandeling, in samenwerking met Plök en Zen.nl, waarbij Bart Koenders de klankbeleving verzorgde. De omgeving van de heemtuin leent zich buitengewoon voor zo'n avondlijke happening bij volle maan in november. Het golvende landschap, de holle wegen, de contouren van boomkronen, het licht van de maan door de bijna ontbladerde kronkelige takken, het zien van de eigen schaduw, dat alles draagt bij aan de bijzondere ervaring.

Ik kan mij geen stiltewandeling herinneren waarbij we slecht weer troffen en dit jaar waren de omstandigheden maximaal. Het was dus genieten na een aanvankelijk slechte start want als leider was ik laat en de kluts kwijt, en vond daardoor niet meteen het pad vanaf de parkeerplaats Windraak/Botkuilweg naar de perenwei wat naar achteraf bleek gelukkig alleen maar komisch was.

Te hoog ingeschat

Verder bleek al gauw dat mijn verwachtingen te hoog ingeschat waren. Al meteen na de afdaling van de Schelberg naar de perenwei begonnen we aan de bestijging van de Wanenberg om die over te steken. Daar was niet elke deelnemer op berekend en die ervaring leerde mij aan het begin dat ik het laatste deel van de wandeling drastisch moest inkorten en het stijgende bospad aan het eind met ook nog enkele trappen moest laten vallen.

Het is dan wel een stiltewandeling, toch blijkt er behoefte aan het delen van ervaringen op bepaalde momenten: even stilstaan, de omgeving op je laten inwerken, elkaar wijzen op wat er te zien en te voelen is. Zo liepen er twee ervaringsdeskundigen mee, van wie de een mij tijdens de wandeling, de ander daarna per mail aansprak over de mogelijkheden die er waren. Misschien zouden zij een volgende keer een bijdrage kunnen leveren.

Klankschaalconcert

Het optreden van Pia Brand, klankschalenconcertiste, was even wennen, maar veelzijdig en schitterend. Haar stem, mimiek, bewegingen en gebaren voegden zich in het geheel van de klanken in de omringende heemtuin met als hoogtepunt het antwoord van de echte bosuil op de lokroep die zij op mechanische wijze produceerde. Hulde! **Ben Bongers**

Prei uit de heemtuin

De prei is een tweejarige plant die als eenjarige groente gekweekt wordt. Van de prei eten we voornamelijk de dikke witte schacht. Die bestaat eigenlijk uit de dicht opeengepakte, saprijke onderdelen van de bladeren. Om die wit en extra mals te krijgen, worden ze ondergronds geteeld. Ook het groene deel van de bladeren en zelfs de wortels komen voor consumptie in aanmerking. In de heemtuin groeit nu nog als enige groente de winterprei.

Wist u dat prei supergezond en vocht afdrijvend is en bijzonder goed voor de keel, waarschijnlijk door de aanwezige slijmstoffen en de glycosinolaten (stoffen die we ook kennen van de ui en de rammenas).

Recept

Ham-preirolletjes uit de oven voor 4 personen als bijgerecht.

4 preien, zout, 25 gr boter, 25 gr bloem, 3 dl melk, 125gr geraspte belegen kaas

12 plakjes achterham en peper.

Bereiding

Verwijder het lelijke blad van de prei en snijd het witte en lichtgroene gedeelte van elke prei in 3 gelijke stukken van 8 cm. Kook de prei in ruim kokend water met zout in 10 min. beetgaar. Laat de prei uitlekken in een vergiet. Smelt de boter in een steelpan, bloem erdoor roeren en giet scheutjes melk erbij, blijf even roeren 2 min terwijl het kookt. Voeg 100 geraspte kaas toe en laat het smelten.

Voeg naar smaak zout en peper toe. Rol de stukken prei in de plakjes ham en leg de rolletjes naast elkaar in een lage ovenschotel. Schenk de saus erover en strooi de rest van de kaas erover.

Zet de schotel in het midden van de voorverwarmde oven (200 graden) en laat het gerecht in 20 minuten door en door warm en goudbruin worden.

Toos van der Vring

Vispassage Geleenbeek

De Geleenbeek is van oorsprong een snelstromende, meanderende zandbeek die een lengte heeft van circa 40 km en die alleen over Nederlands grondgebied stroomt. De beek heeft circa 27 kleinere zijbeken. Er bestaat in Nederland geen bekensysteem dat zo sterk door de mens is beïnvloed als de Geleenbeek. In het verleden was het stroomgebied vrijwel geheel ingericht voor de afvoer van afvalwater dat afkomstig was uit de mijnen, de industrie en huishoudens (riool). Hiervoor was de beek vanaf de bovenloop van de Geleenbeek tot enkele kilometers voor de monding geheel gekanaliseerd en soms op sommige trajecten zelfs geheel betegeld, en met een bodem van beton. Daarnaast bestonden er verschillende vismigratieknelpunten zoals watermolens in de beek en overkluizingen over grote afstanden.

Oorspronkelijke staat

In het kader van beekherstel is, en wordt, de Geleenbeek door het Waterschap Limburg weer grotendeels teruggebracht in de oorspronkelijke staat. Overkluizingen worden ontkuisd, gekanaliseerde trajecten worden weer hersteld naar een natuurlijke staat en vismigratieknelpunten worden opgelost met vispassages. Naast een verrijking voor de natuur en een mooiere beek draagt het beekherstel ook sterk bij aan bestrijden van klimaat effecten als wateroverlast, aangezien meer water op piekafvoermomenten kan worden afgevoerd.

De Ophovenermolen in Sittard als vismigratieknelpunt in de Geleenbeek, de situatie in 2017. Vissen waren niet in staat om de molenstuw te passeren. Foto Ben Crombaghs

Beekherstelmaatregelen

Dit onderzoek gaat in op een van de beekherstelmaatregelen die is getroffen, namelijk het vispasseerbaar maken van de Ophovenermolen in het centrum van Sittard (figuur 1). Deze middenslagmolen bestond hier vermoedelijk al voor de 15e eeuw. Door het aanleggen van de vispassage is een bypass om de Ophovenermolen gerealiseerd. De circa 710 m lange vispassage bestaat uit een bovenstrooms (360 m) en

een benedenstrooms (315 m) deel, met hiertussen gelegen een bassin aan de Ophovenermolen. De vispassage maakt deel uit van de Geleenbeek en Keutelbeek die met de herstelmaatregelen haar snelstromende karakter teruggekregen.

Om vast te stellen of de gerealiseerde vispassage naar behoren functioneert is dit onderzoek met behulp van telemetrie (PIT-tags) uitgevoerd. De hoofdvraag was hierbij:

Wordt de vispassage gepasseerd door de aanwezige vissoorten en in het bijzonder de kenmerkende vissoorten behorende bij een snelstromende, meanderende zandbeek zoals de Geleenbeek?

Methode

Er is voor dit onderzoek gebruik gemaakt van kleine zendertjes, ook wel een PIT-tag of 'chip' genoemd die een uniek nummer uitzenden. De PIT-tag werd bij vissen in de buikholte geplaatst nadat de vis onder narcose was gebracht. Bij grotere vissen kon ook een grotere PIT-tag worden geïmplant. We spreken dan van een getagde vis. PIT-tags worden bijvoorbeeld ook gebruikt bij huisdieren om ze aan hun unieke nummer te kunnen herkennen. Zodra een vis over de antenne (zie volgende alinea) zwom, werd dit nummer gedetecteerd en geregistreerd.

Antennes

De circa 710 m lange vispassage bestaat uit een bovenstrooms (360 m) en een benedenstrooms (315 m) gedeelte, met hiertussen gelegen een bassin aan de Ophovenermolen. Ten behoeve van het onderzoek zijn drie antennes aangelegd: één antenne in het meest stroomafwaarts gelegen gedeelte op circa 90 meter in de vispassage (vanaf nu: antenne benedenstrooms), één in het eerste stroomopwaarts gelegen compartiment vanaf het bassin (vanaf nu: antenne midden) en één antenne in het meest stroomopwaarts gelegen compartiment (vanaf nu: antenne bovenstrooms). De antennes zijn op maat gemaakt voor de doorgang in het betreffende compartiment. Alle antennes bestaan uit een rechthoek waardoor de vissen moesten passeren om naar een volgend compartiment te zwemmen.

De getagde vissen zijn gevolgd van juni 2023 tot en met juni 2024.

Ten behoeve van dit onderzoek zijn 523 vissen, verdeeld over 12 soorten, voorzien van een PIT-tag. Vissen die benedenstrooms van de vispassage zijn gevangen, werden bovenstrooms ervan uitgezet in de directe omgeving van de vispassage en andersom. Op die manier werd gebruik gemaakt van het gedrag van de vissen om weer terug te willen keren naar hun oorspronkelijke plek.

Resultaten en discussie

In totaal zijn 240 van de 523 vissen gedetecteerd, neerkomend op een terugmeldpercentage van 45,9% (tabel 2). In oplopende volgorde zijn er 71, 136 en 181 verschillende vissen die gedetecteerd zijn bij respectievelijk de middelste, bovenstroomse en beneden-

(A) De situatie van de Geleenbeek stroomafwaarts van de Ophovenermolen in Sittard voor het beekherstel in november 2017. (B) De situatie na de beekherstelmaatregelen in 2023 waarbij het snelstromende karakter is hersteld. Foto's Ben Crombaghs & Pim Lemmers

stroomse antenne. Verreweg de meeste detecties (97,7%) waren toe te schrijven aan de soorten kopvoorn (Ndetecties = 10.626), biermpje (Ndetecties = 7.322) en riviergrondel (Ndetecties = 657).

Vispassage gepasseerd

In totaal is van 92 vissen, verdeeld over acht soorten, aangetoond dat ze de vispassage zijn gepasseerd. Dit betreft de soorten baars, biermpje, blankvoorn, blauwband, karper, kopvoorn, riviergrondel en zonnebaars. Dit betreft acht van de tien gedetecteerde soorten. Van de meeste gepasseerde vissen is een passage in stroomopwaartse zwemrichting vastgesteld. In alle gevallen was een passage eenmalig, er zijn geen individuen meermaals de vispassage in dezelfde richting gepasseerd. De kleinste vis die de passage stroomopwaarts is gepasseerd betreft een zonnebaars van 6 cm, de grootste een karper van 62 cm.

Weergave van de ligging van de antennes in de vispassage van de Geleenbeek in het centrum van Sittard.

De onderzoeksperiode was lang genoeg en er zijn voldoende gegevens verzameld om uitspraken te kunnen doen over de functionaliteit van de vispassage. Van 5 juni 2023 tot 10 juni 2024 zijn 19.044 detecties gedaan (na data-schoning), verdeeld over tien van de 12 getagde vissoorten. De onderzoeksvraag kon hiermee worden beantwoord:

Wordt de vispassage gepasseerd door de aanwezige vissoorten en in het bijzonder de kenmerkende vissoorten behorende bij een snelstromende, meanderende zandbeek zoals de Geleenbeek?

Grote vissen

Het antwoord hierop is ja, de vispassage wordt door de meeste aanwezige soorten in de Geleenbeek aantoonbaar gepasseerd. Met name de vissoorten biermpje, kopvoorn en riviergrondel zijn kenmerkende soorten voor een snelstromende beek als de Geleenbeek en juist van die soorten zijn de meeste individuen gedetecteerd en de vispassage gepasseerd. Ook minder/niet stromingsminnende soorten als blauwband en zonnebaars zijn de vispassage gepas-

seerd, hetgeen doet vermoeden dat de vispassage geschikt is voor nog veel meer vissoorten. Het feit dat een karper van 62 cm de vispassage is gepasseerd betekent dat deze ook voor grote vissen functioneert. Dat driedoornige stekelbaars, gibel, ruisvoorn en zwarte dwergmeerval de vispassage niet aantoonbaar zijn gepasseerd kan hoofdzakelijk worden verklaard aan de lage steekproefgrootte, van gibel, ruisvoorn en zwarte dwergmeerval zijn één, zes en twee exemplaren getagd. Van driedoornige stekelbaars zijn 18 exemplaren getagd, verwacht werd dat hier wel enkele exemplaren de vispassage in zouden zwemmen. Mogelijk heeft het gebruik van de 12 mm PIT-tags bij deze kleine vissoort een nadelig effect gehad op het detectiebereik.

Weer optrekbaar

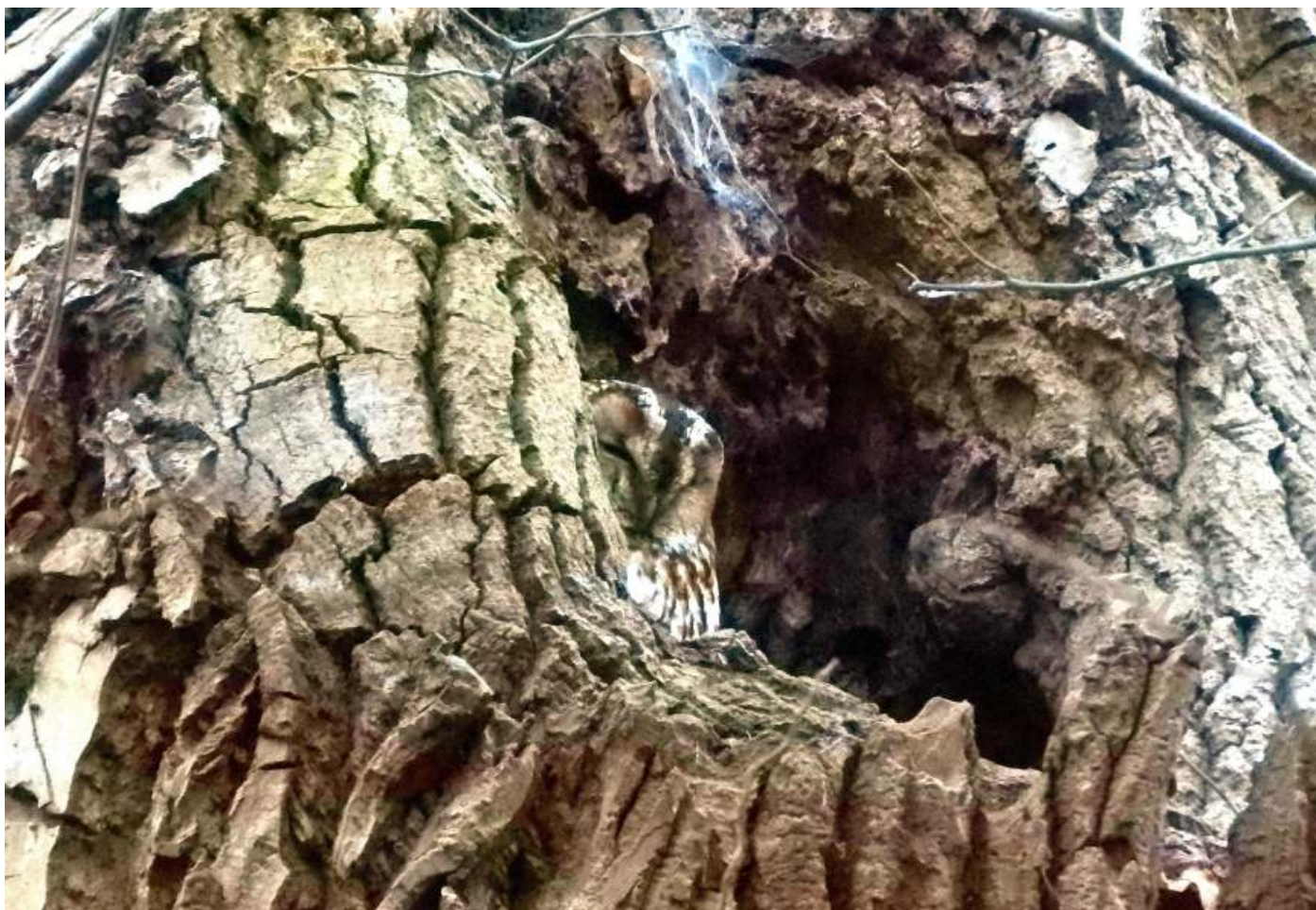
Met de aanleg van de vispassage is de Ophovenermolen, die enkele honderden jaren een vismigratieknelpunt in de Geleenbeek vormde, voor vissen weer dus optrekbaar gemaakt. Daarmee is vismigratie over het deel van de Geleenbeek ter hoogte van Sittard weer mogelijk. **Pim Lemmers**

Zonsondergang vanuit het Danikerbos. Foto Anne Geerats.

De bekende 'geredde' treurwilg in het Stadspark van Sittard. Foto Anne Geeraets.

Winterrust en winterpret. Foto's Anne Geeraets.

Winters plaatje vanuit de vogelkijkhut. Foto Piet Huits.

Mannetjesmerel in de lijsterbes. Foto Anne Geeraets.

Roodborst. Foto Anne Geeraets.

Torenvalk, foto Anne Geeraets.

Torenvalk man, op de uitkijk. Zijn mogelijke prooien, het roodborstje en de pimpelmees. Beneden: besneeuwd vogelhuis aan de rand van de heemtuin.

Pimpelmees. Foto Anne Geeraets.

Foto Piet Huits

Column Jolanda van der Zijden

Een van de mooiste natuurbelevissen in Nederland vind ik toch elke keer weer de trek van de kraanvogels, oftewel de kraanvogelmigratie. Al jaren geniet ik van dit schouwspel en probeer dan op locaties te zijn waar grote kans is dat ze over komen vliegen. De kraanvogels die hier overvliegen komen uit Scandinavië. Zodra het daar kouder gaat worden en het voedsel schaarser wordt vertrekken ze met duizenden richting het zuiden van Europa.

Op deze route hebben ze meerdere tussenstops zoals in Diepholz Duitsland. Hier verblijven ze een tijdje om te foerageren en als dan hier het voedsel ook schaarser wordt en de weersomstandigheden goed zijn, vertrekken ze massaal naar de volgende tussenstop bij Lac du Der in Frankrijk om van daaruit verder te vliegen naar Spanje of Portugal. De eerste week van november was het weer zover, ze vertrokken vanuit Diepholz. Als dan de wind een beetje gunstig staat is er altijd een grote kans dat ze over onze regio komen. In deze week waren de temperaturen erg lenteachtig dus op woensdag 5 november besloot ik op het terras te gaan zitten restaurant de Lier in Schinveld.

En ja hoor, rond kwart voor 4 zag ik in de verte een groep kraanvogels aan komen vliegen. Ik hoopte dat ze meer mijn richting op zouden komen want ik maak graag foto's van ze maar nog liever film ik ze. Dit omdat ik hun geluiden zo mega vind. Helaas kwam deze groep daarvoor niet dichtbij genoeg. Binnen een kwartier kwam er weer een groep aan en ook deze net niet dichtbij genoeg. Maar toen kwam groep drie en die kwam precies over mij heen gevlogen. Zo mega om deze prachtige vogels te horen. Na een tijdje zag ik in de verte nog drie grote groepen voorbij vliegen. Dit resulteerde dat ik die woensdag in totaal 1000 kraanvogels had gezien. Deze najaarstrek kon voor mij al niet meer stuk. En dan was dit nog niet de mega migratie, die zou de dag erna plaatsvinden. Dus ja, die donderdag 6 november in de middag naar dezelfde plek gegaan en weer een paar groepen gezien met ongeveer 500 kraanvogels bij elkaar opgeteld. Het is jaren geleden dat ik in twee dagen zoveel kraanvogels heb gezien.

Toch heeft deze najaarstrek op dit moment een grote zwarte rand. Op de foerageer plekken bij Diepholz en Lac du Der zijn al vogels duizenden doden kraanvogels aangetroffen door de vogelgriep. Dit kon niet op een slechter moment komen aangezien ze juist in deze periode met duizenden dicht bij elkaar zijn en door de trek de kans op verdere verspreiding van dit virus groot is aangezien ze over een groot gebied vliegen. De Duitsers hebben voor deze vogels een hele mooie naam, namelijk: Vögel des Glücks. Alleen dit jaar zit hun geluk ze niet echt mee. Ik hoop dat het virus snel onder controle komt en er niet nog meer vogels gaan sterven. Vanaf eind februari/begin maart kan ik dan hopelijk weer genieten van de overvliegende (migrerende) kraanvogels op weg vanuit het zuiden naar het noorden van Europa.

Jolanda van der Zijden

Tuinman Sittard

Hallo! Ik ben Stefan Smeets. Sinds maart 2021 werk ik als hoeder van de Tuinman Sittard Geleen bij de gemeente Sittard-Geleen. In die rol laat ik zowel de interne organisatie als ook inwoners zien hoe de gemeente samen met haar inwoners en andere organisaties werkt aan onze gezamenlijke tuin: de openbare ruimte. De Tuinman is als metafoor ontstaan uit het beleidsplan 'Trots op onze Tuin' en is inmiddels uitgegroeid tot een gedachtegoed.

Binnen het gedachtegoed van de Tuinman geloven we dat een prettige omgeving kan bijdragen aan de leefbaarheid van een gebied en aan het welzijn van mensen. Een prettige omgeving trekt positiviteit, betrokkenheid en saamhorigheid aan. Ons gezamenlijke doel is dan ook om een zo prettig mogelijke omgeving te creëren voor iedereen. Participatie staat hierbij centraal. Dat kan op allerlei manieren. Van vooraf al rekening houden met de behoeftes van bewoners bij plannen en ontwikkelingen, tot bewoners stimuleren om zelf aan de slag te gaan of om initiatieven op te zetten. Het is belangrijk om hierbij verschillende doelgroepen met verschillende behoeftes, belangen en ideeën te betrekken en te bereiken. Zijn er plannen, ontwikkelingen, ideeën of initiatieven in de openbare ruimte? Dan ben ik er in elk geval graag bij betrokken! Vaak is dat als schakel tussen bewoners en de gemeente. Ik hoop jullie dan ook vaak in onze gezamenlijke tuin tegen te komen en samen met jullie te werken aan een aantrekkelijke, duurzame en inclusieve leefomgeving.

Naam: Stefan Smeets. Functie: hoeder. Werkgebied: Sittard-Geleen Hobby's: fietsen en wandelen door Zuid-Limburg, reizen en het bezoeken van musea. Je kan mij bereiken via het telefoonnummer 14 046 of via e-mail: tuinman@sittardgeleen.nl

Maatschappelijke stage

Tijdens onze maatschappelijke stage hebben wij vier dagen meegewerkt aan verschillende natuurprojecten van het IVN MunsterGeleenSittard. We waren actief op en rond de Wanenberg, bij Wijn domein Watersley en in de Heemtuin van Munstergeleen. Het waren dagen vol buitenwerk, samenwerken en nieuwe ervaringen.

Een deel van onze werkzaamheden vond plaats bij Wijn domein Watersley, een wijngaard met een mooi uitzicht over de omgeving. Onder begeleiding van Dolf Ruigt hielpen we bij het onderhoud van het terrein. We snoeiden takken, trokken met een touwconstructie een boom om en maakten met een grondboor gaten waarin houten palen werden geplaatst. Deze palen vormden de basis voor een nieuw hek, waarvoor we takken met de juiste dikte verzamelden. Ondanks de doornstruiken was het leuk werk en fijn om de hele dag buiten bezig te zijn.

Plaatsing van het informatiebord

Naast deze werkzaamheden kregen we ook de opdracht om het uitzicht vanaf het bankje op de noordwestelijke helling van de Wanenberg richting Munstergeleen weer vrij te maken. De plek was helemaal dichtgegroeid met bomen en struiken. De eerste uren waren we vooral bezig met het maken van een doorgang in het midden, zodat we meer ruimte hadden om verder te werken. Het was zwaar werk, want veel takken hadden doorns, maar aan het einde van de eerste dag was het uitzicht al voor een groot deel hersteld. De tweede dag om de wijngaard maakten we het hek verder af met schroeven en een boormachine. Ook plaatsten we een houten bord met de tekst "Wijn domein Watersley", dat door leerlingen van een andere school was gemaakt. De letters waren gevormd met eikels, wat het bord een bijzondere uitstraling gaf. Verder maakten we bundels takken los en zetten we de takken rechtop in de grond als natuurlijke afscheiding. Een van de zwaardere klussen was het sjouwen van boomstammen: telkens vijf tegelijk op een kar naar beneden brengen en daarna met de lege kar weer omhoog. Dolf had speciaal een pad gemaakt zodat het iets makkelijker ging.

Op de Wanenberg zaagden we nog enkele grote bomen om en sleepten we de takken op een grote hoop in het bos. Dat er bij een van de bomen een wespennest bleek te zitten, maakte het niet makkelijker. Toen alles uiteindelijk klaar was, was het uitzicht vanaf de Wanenberg op Munstergeleen weer net zo mooi als vroeger.

Halverwege de week werkten we in de Heemtuin van Munstergeleen, aan de voet van de Wanenberg. De Heemtuin is een prachtig stukje natuur met veel verschillende planten, vijvers, een kruidentuin en een boomgaard. Samen met meneer Mulders en meneer Huits verwijderden we informatiebordjes bij de planten, snoeiden we de begroeiing rond de vijver en werkten we in de Boerengaard. Daar knipten we de haag en verzamelden we alle takken op een grote hoop. Tijdens de pauze genoten we van een stuk cake en lunchten we samen in de buitenlucht.

De vierde locatie was de oostelijke helling van de Wanenberg met de 'BelaefBóngerd' en een kersenboomgaard, van elkaar gescheiden door een opgaand pad omzoomd door hagen en een houtwal. Daar werd al gewerkt op woensdag door de groep die de eerste twee dagen in de wijngaard had gewerkt en op woensdagmorgen anderhalf uur in de Heemtuin. Op donderdagmorgen werkten we daar, aan de andere kant van de Wanenberg, met de hele groep van 9 leerlingen en drie begeleiders. Met ons allen kregen we veel gedaan. De moeite waard om daar eens een kijkje te nemen! Al het snoeiafval harkten we bij elkaar tot één grote hoop, die meneer Bongers samenbond en vervolgens met vereende krachten bij de andere stapels takken op de houtwal legden. Toen het werk af was, werden we getraceerd op een lekkere lunch bij Brasserie Abshoven. Als bedankje kregen we een zakje lekkers en een potje zelfgemaakte jam uit de boomgaard mee naar huis. Dat was een leuke afsluiting van de stageweek.

Geleenbeekdal

De Wanenberg zelf ligt tussen Munstergeleen, Windraak en Puth en maakt deel uit van het Geleenbeekdal. De heuvel bereikt een hoogte van ongeveer honderd meter NAP, steekt ongeveer 35 m boven de omgeving uit en is populair bij wandelaars en fietsers vanwege de mooie uitzichten. Aan de voet van de heuvel ligt de Heemtuin, die door het IVN wordt beheerd. Hier groeien meer dan zeshonderd plantensoorten, verdeeld over verschillende natuurlijke gebieden met vijvers, een kruidentuin, een boomgaard en een bijenhal.

We kijken met een goed gevoel terug op deze maatschappelijke stage. We hebben veel geleerd over natuuronderhoud en samenwerken, en het was leuk om actief bezig te zijn in de buitenlucht. Het was soms zwaar, maar ook gezellig en leerzaam. Dankzij de begeleiding van Dolf en meneer Bongers, en de leuke afsluiting bij Brasserie Abshoven, werd het een geslaagde week waar we met plezier op terugkijken.

Bas, Thom, Thomas, Allard, Thimo, Milan, Roger, Nick en Ramazan

Naschrift

De Maatschappelijke stage 2025 werd uitgevoerd met 9 leerlingen, een respectabel aantal. Zij werkten op 4 verschillende locaties. Het was even aanpoten om het allemaal goed geregeld te krijgen, maar het is gelukt. En de resultaten zijn duidelijk zichtbaar, een hele winter lang. Bovendien kan op die resultaten in volgende jaren worden aangesloten. De leerlingen doen er goede ervaringen mee op zoals hierboven te lezen valt.

Dank aan Ramazan, Bas, Nick, Thomas, Thom. Allard, Thimo, Milan, Roger.

Parende lieveheersbeestjes

Is dit een paring tussen twee verschillende lieveheersbeestjes? Wat denkt u? Nee, hoor. Dit zijn twee veelkleurige Aziatische lieveheersbeestjes, die ondanks hun verschillend uiterlijk wel degelijk soortgenoten zijn.

64 soorten

Het ene beestje is het andere niet. In Nederland komen 64 verschillende (gevestigde) lieveheersbeestjes voor. Ook de kapoentjes vallen daar onder. Dat is wetenschappelijk gezien een aparte groep lieveheersbeestjes, hoewel in het algemeen taalgebruik er geen onderscheid wordt gemaakt.

Variatie in kleur

De variatie in kleur en de plaats en aantal vlekken op de dekschilden tussen soorten is enorm. Werp een blik op de zoekkaart Lieveheersbeestjes en je snapt meteen wat ik bedoel. De kaart is als pdf-bestand gratis te downloaden van de website van EIS kenniscentrum (voor insecten en andere ongewervelde dieren) www.eis-nederland.nl. Kleur en vlekkenpatroon worden op deze zoekkaart als uitgangspunt genomen voor het op naam brengen van een individu.

Aziatisch

Wat het lastig maakt, is dat de variatie met name binnen de soort 'veelkleurig Aziatisch lieveheersbeestje' - ja, inderdaad een lange soortnaam voor zo'n klein beestje - ook groot is. Er zijn wel een vijftiental varianten, waarvan sommigen weer op individuen van een aanverwante soort lijken. Dan zie je door de bomen het bos niet meer. Dat determinatie van veel lieveheersbeestjes lastig is, blijkt ook uit het feit dat biologen sommige kapoentjes nog weer in een aparte groep hebben gestopt: de nepkapoentjes.

Vraatzuchtige larve

Nep of niet, het lieveheersbeestje blijft een wonderlijke, maar ook nuttige verschijning in onze tuin. Zo lief en schattig als het volwassen insect is, zo vraatzuchtig is de larve. De larve is een roofdier dat met geweld bladluizen overmeestert en verorbert. De larven worden daarom ook als biologische bestrijding van luizen ingezet in tuinbouwkassen. Dus laat maar paren, die varianten. **Jan Daanen**

Column Jan Wassenberg

De verkiezingen liggen, op het moment dat ik dit schrijf, achter ons. Over de uitslag ga ik het niet hebben. Het is vooralsnog slechts speculeren wie ons land de komende periode gaan besturen en wat dat betekent voor natuur en milieu. Als ik de aandacht voor het klimaat tijdens de verkiezingscampagne als graadmeter neem, stemt dat niet tot optimisme.

Uitgesproken treurig word ik van de geluiden die vanuit Brazilië, waar momenteel de klimaatop plaatsvindt, tot ons komen. Eerder vastgelegde ambities worden, in een strategie om een beetje gezamenlijkheid overeind te houden, naar beneden bijgesteld. Een grote speler op het veld, de Verenigde Staten, doet officieel niet eens mee. Ik schrijf 'officieel' nu Trump c.s. er alles aan doen, door druk op de deelnemers, de uitkomst van de top te beïnvloeden. Dat belooft weinig goeds voor het klimaat.

Laat ik ophouden met gejammer. Hoewel er alle reden is tot klimaatpessimisme genieten we van een kleurrijke herfst. Ik schreef er al eerder over. In etappes wandel ik met mijn lief en hond het kustpad: een langeafstandswandelroute langs de Nederlandse kust van Sluis in Zeeuws-Vlaanderen naar Bad-Nieuweschans in Groningen. In oktober liepen we in drie dagen het laatste stuk voor de Afsluitdijk, van Bergen aan Zee naar Den Helder. Het was genieten! Wat is het mooi in de herfst: dat typisch Hollandse duinlandschap, de Hollandse luchten en al die vogels, in vele kleuren en maten, veelal voor hun overwintering op weg naar het zuiden.

In het voorjaar gaan we aan de andere kant van de Afsluitdijk verder. Misschien is er dan meer duidelijk over de klimaatroute die onze beleidsmakers kiezen. Laten we er het beste van hopen. Ik zet intussen mijn route voort en blijf genieten van het mooie, maar ook klagen over het gebrek aan urgentie dat beleidsmakers aan bedreiging van dat mooie geven! **Jan Wassenberg**

Activiteiten eerste kwartaal

Op 3 januari beginnen we met onze **Nieuwjaarsborrel** voor alle leden van ons IVN in de heemtuin, het Steingraafpad.

Lezing **Natuurfotografie** door Marc Wolfs op 6 januari 2026. Samenkomst om 19.30 uur in het Trefcentrum, Pancratiusstraat 23 Munstergeleen.

De Corona-jaren waren voor velen een periode om weer de natuur te gaan ontdekken. Tijdens zijn wandelingen door de natuur heeft Marc Wolfs uit Spaubeek regelmatig zijn camera meegenomen om toch maar die ene buizerd of torenvalk te kunnen fotograferen. Dat bleek nog niet zo makkelijk: een bewogen beeld, onscherp of onduidelijk en te ver af, herkenbaar?

Inmiddels een paar jaar later en de nodige foto's verder wil Marc jullie graag meenemen op zijn ontdekkingstocht door de natuur en jullie laten zien welke stappen hij gemaakt heeft aan de hand van een aantal van zijn beelden.

Lezing **korstmossen** op dinsdag 27 januari 2026 in Trefcentrum Munstergeleen, Pancratiusstraat 23, 19.30 uur door Hub Bonten.

Zelfs voor ervaren natuurkenners zijn korstmossen een onbekend gebied.

Korstmossen tref je zowel in stedelijke omgeving aan als in natuurlijke omgeving. Ze bestaan in allerlei kleuren en vormen, zijn soms microscopisch klein en groeien traag.

Laat je tijdens deze lezing verrassen over het nut, het gebruik en de onmisbaarheid van korstmossen. Als je ooit een van die schijnbaar saaie plantjes met de loep of onder de microscoop hebt bekeken, dan ontdek je een miniatuurwereld van schoonheid en een rijkdom aan soorten en vormvariëaties.

Op 27 januari 2026 zal Hub Bonten aan de hand van een powerpoint-presentatie uitleg geven en prachtige foto's van korstmossen laten zien. Ook kun je zelf korstmossen onder een microscoop of binoculair bekijken en versteld staan.

De **Algemene Ledenvergadering** wordt dit jaar gehouden op dinsdag 17 maart in het Scoutinggebouw, Geldakkerstraat 2 Munstergeleen. Na afloop van de vergadering zal Lex Vlieks de aanwezigen via een quiz over allerlei natuurweetjes aangenaam en leerzaam bezig houden. De vergadering begint om 19.30 uur, inloop vanaf 19.00 uur met koffie en vlaai. Iedereen wordt van harte uitgenodigd om aanwezig te zijn.

Aziatische hoornaar

Op onze bijenstand op de Windraak hadden we dit jaar veel last van de Aziatische hoornaar. Nadat er een nest was verwijderd bij de Lei Hoen poel bleven wij er nog veel last van hebben, er moest ergens nog een tweede nest zitten.

Na veel zoeken vond ik uiteindelijk het nest 100 meter van de heemtuin op de Wanenberg hoog verscholen tussen de reeds afgevallen bladeren. Het nest zit op een hoogte van ongeveer 15 meter.

We hebben er melding van gemaakt. Hopelijk wordt het nest nog verwijderd. **Jeu Stevens**

Groenagenda

In maart 2025 heeft de gemeente de Omgevingsvisie Sittard-Geleen 2025-2040 opgesteld. Deze Omgevingsvisie geeft in hoofdlijnen aan wat en hoe de stad en omgeving er in 2040 uit moet zien. Dat geldt ook voor de groenvoorzieningen en natuur in onze gemeente. Op het concept van deze Omgevingsvisie heeft IVN-MGS samen met andere natuurorganisaties zienswijzen ingediend. In onze zienswijze hebben we aangegeven wat we van de Omgevingsvisie goed vonden maar ook wat anders en beter moet, o.a. het vergroten van de biodiversiteit, ecologische verbindingzones, Basiskwaliteit Natuur (BKN) en natuur-inclusieve landbouw. Het gaat dan met name om de volgende kwantitatieve doelstellingen:

- Meer groen in de stad op basis van de 3-30-300 regel: 3 bomen zichtbaar vanuit je woning, rondom iedere woning 30% boombedekking en 300 meter tot het dichtstbijzijnde park.
- In de gehele gemeente 100% Basiskwaliteit Natuur: Dat betekent dat overal een basisniveau aan soorten planten en dieren aanwezig is. Dat basisniveau is landelijk vastgesteld en is per gebied anders. In een bos is meer mogelijk dan in de stad.
- In de gehele gemeente 1% extra bomen per jaar erbij.
- In het buitengebied 10% groen-blaauwe dooradering: Dat kan door het aanbrengen van graften, heggen, kruidenrijke randen, knotbomen en hagen. Op die manier dragen we bij aan de versterking van het landschap en de verbetering van de waterkwaliteit.

Een deel van de zienswijze van IVN-MGS is overgenomen in de Omgevingsvisie.

De Omgevingsvisie is niet concreet genoeg om op wijk-, dan wel straatniveau gerichte keuzes te maken bij de inrichting en het beheer van de openbare ruimte en groenvoorzieningen. Hiervoor heeft de gemeente recent een concept Agenda Groen opgesteld. De Agenda Groen geeft aan wat in de gemeente hoe het groen en natuur verbeterd wordt, wanneer dat gaat plaatsvinden en wat het gaat kosten.

Ook op deze concept Agenda Groen heeft IVN-MGS gereageerd. We hebben met name benadrukt dat concreter en op korte termijn gestreefd moet worden naar de hierboven genoemde doelstellingen. Daarbij is het van belang om zo snel mogelijk nulmetingen uit te voeren en te bepalen wat/hoeveel in 2030, 2035 en 2040 van de BKN, 3-30-300 en 10% groen-blaauwe dooradering gerealiseerd gaat worden.

Wordt vervolgd. **Kees Blankers**

Kom thuis in de natuur

Workshop Natuurouder

Op 15 april 2026 start IVN MunsterGeleenSittard met een workshop Natuurouder. In 2 bijeenkomsten leer je hoe je de natuur naar de school of wijkactiviteiten van jouw (klein)kind kunt brengen. Kennis over de natuur is handig maar niet nodig. Jouw enthousiasme staat voorop.

Waar gaat de cursus over?

In de natuur bezig zijn is goed voor de gezondheid en ontwikkeling van iedereen. Kinderen die veel bezig zijn met natuur willen die, als ze groot zijn, ook beter beschermen. Een goede reden om kind en natuur met elkaar in contact te brengen. In de workshop natuurouder leer je hoe je een leerkracht of groene schoolgids kunt ondersteunen bij activiteiten. Er komt geen inhoudelijke natuurekennis aan bod.

Wat ga je leren?

In twee ochtenden leer je spelenderwijs de basiselementen van het begeleiden van kinderen tijdens hun ontmoeting met de natuur. Je leert natuuractiviteiten op school of in de wijk te ondersteunen zonder daar zelf verantwoordelijk voor te zijn. Je ervaart hoe kinderen onderzoekend leren en wat verwondering doet voor het creëren van interesse in- en het verbinden met de natuur. Na het volgen van deze workshop kan je op vrijwillige basis helpen bij natuurlessen op de school of activiteiten in de wijk, Natuurlijk ben je ook van harte welkom als je geen kind of kleinkind op de basisschool hebt zitten maar wel het belang en plezier van het natuuronderwijs ondersteunt.

Praktische informatie

Datum: De eerste twee lessen vinden plaats op 15 april en 6 mei 2026 Tijdstip: 09.15 uur tot 11.30 uur Locatie: Heemtuin Munstergeleen Steengraafpad 50, 6151NR Munstergeleen. Deelnemers: Minimaal 4 en maximaal 10. Kosten: €17.50 per persoon. Inclusief een cursusboek, begeleiding en uiteraard koffie en thee. IVN-leden betalen €15.-

Aanmelden

Meld je aan voor 3 april door een email te sturen naar: ivn.munstergeleensittard@ziggo.nl onder vermelding van Natuurouder workshop.

Meer weten?

Neem dan contact op met Hannie Musson op telnr. 046-4512990

Gezocht: vrijwilligers

Er is het afgelopen jaar veel gebeurd door de 17 vrijwilligers van de heemtuin. In het komende jaarverslag komen we daarop terug.

Met ruim 1300 bezoekers kunnen we terugkijken op een geslaagd jaar wat de bezoekersaantallen betreft. Dit is mede te danken aan onze gidsen, schoolgidsen, gastvrouwen en gastheren.

Wij zijn op zoek naar nieuwe vrijwilligers. Er is met name behoefte aan extra gastvrouwen en -heren voor de zondagse openstelling.

Wat houdt het werk in de heemtuin in?

We werken onder leiding van de beheerders aan een van de 26 biotopen of in de boerengaard. Daarnaast worden er kleine klussen o.a. timmer- en verfwerkzaamheden verricht. De werkdagen zijn op maandag en zaterdag van 09.00 tot 12.00 uur.

Wat houdt gastvrouw/-heer in?

In de periode van 1 maart tot eind september is de heemtuin op zon- en feestdagen opengesteld voor publiek van 11.00 – 16.00 uur. Gastvrouwen en -heren verzorgen de ontvangst van de bezoekers aan de heemtuin. Voor aanvang van het seizoen kunnen vrijwilligers hun voorkeur kenbaar maken voor dag (en) waarop zij dienst willen draaien. Bent u voor de 1e keer gastvrouw of -heer dan wordt u ingedeeld bij een ervaren vrijwilliger. We streven ernaar om zoveel mogelijk met 2 medewerkers aanwezig te zijn.

Als u belangstelling hebt voor een van de functies stuur dan een mail naar h.mulders7@kpnplanet.nl

Met vriendelijke groet,

Piet Huits en Hub Mulders.